

Ljubljana, 11. avgust 2017

Komentarji in predlogi Društva Asociacija na Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini

Uvodno pojasnilo

Spoštovani,

Asociacija je društvo samostojnih ustvarjalcev in nevladnih organizacij s področja kulture, ki predstavlja osrednjo zagovorniško mrežo s področja nevladne kulture pri nas. V mreži pozdravljamo spreminjanje sistema normiranstva, ki ga Ministrstvo RS za finance (MF) predlaga v Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini, še posebej možnost uveljavljanja olajšav za normirane zavezance. V točkah, kjer se dotika normiranih odhodkov samozaposlenih v kulturi, so predlagane spremembe namreč sorodne predlogom, ki jih je Asociacija zagovarjala ob zadnji večji spremembi tega sistema leta 2013.

Vseeno pa želimo opozoriti na problematiko obdavčevanja nastopajočih izvajalcev, ki niso rezidenti. Nastopi tujih izvajalcev so pomemben del našega kulturnega sistema, zato bi dodatno davčno ali administrativno obremenjevanje lahko ogrozilo številne rezidenčne, festivalske in siceršnje programe medkulturnih izmenjav, na katerih temelji neodvisna umetniška produkcija. V nadaljevanju pošiljamo naš predlog obravnavanega člena in pripadajočo argumentacijo, ki v ničemer ne ruši logike zakona, a predstavlja ključen element, ki bo lahko kulturno krajino ohranjal odprto mednarodnim izvajalcem.

Poleg tega opozarjamo tudi na spremembe, ki se nanašajo na prihodkovni pogoj za vstop v sistem normiranstva. S predlogom se spreminjajo pogoji za vstopanje v sistem normiranstva na način, da se med prihodke samozaposlene osebe lahko všttevajo tudi prihodki povezanih oseb. Narava kulturno umetniškega dela je takšna, da se posamezniki nujno združujejo v kulturno umetniška društva ali ustanavljajo neprofitne zavode, ki pa zavoljo davčnih in računovodskih standardov težko predstavljajo pravno osebo, ki bi omogočala malverzacije, ki jih sicer obravnava pripadajoči člen. Zato predlagamo uvajanje izjeme iz določila, na način, da se pri ugotavljanju pogoja za vstop v sistem normiranstva med povezanimi osebami ne šteje nevladnih neprofitnih organizacij.

Za vsa nadaljnja pojasnila smo vam na voljo.

Komentarji

K 6. členu, ki spreminja 68.člen ZDoh-2

Predlagamo, da člen ostane enak zdajšnjemu 68. členu zakona in se tako še naprej glasi:

A

S O

C I

A

C I

J A

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se davčni odtegljaj izračunava, odteguje in plačuje tudi od plačil, ki jih zavezanec po tem poglavju dosega v okviru opravljanja dejavnosti nastopajočega izvajalca ali športnika. Davčni odtegljaj se izračunava, odteguje in plačuje od posameznega plačila, zmanjšanega za normirane stroške v višini, določeni v prvem odstavku 59. člena tega zakona, po stopnji, določeni z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb. Zavezanec nerezident, ki nima poslovne enote v Sloveniji, lahko namesto normiranih stroškov uveljavlja posamezni aktivnosti v Sloveniji neposredno pripisljive dejanske stroške, ki se priznajo na podlagi dokazil.

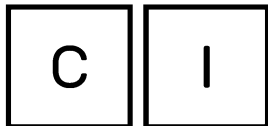
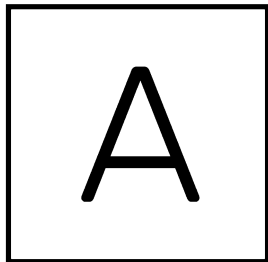
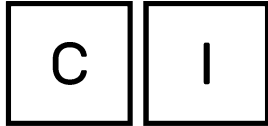
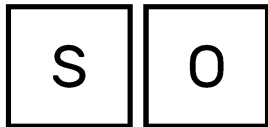
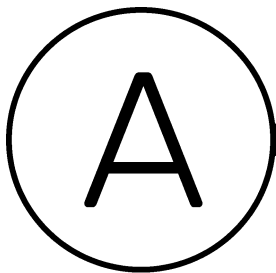
Obrazložitev

Dosedanja ureditev je omogočala nerezidentom, da so vstopali v sistem normiranega obdavčevanja po 80% stopnji, ki je bil z davčnega vidika za organizatorje in naročnike nastopajočih izvajalcev ugoden. Predlog Ministrstva za finance znižuje normirane odhodke v tej točki skoraj za trikratni faktor iz sedanjih 80% na 30%, kar pomeni precejšnje povečanje bremena za naročnike nastopajočih izvajalcev nerezidentov ali zmanjšanje avtorskih izplačil za nastopajoče izvajalce. V vsakem primeru je tovrstno povečanje bremen preveliko in bi lahko pustilo precejšnje posledice na sodelovanje slovenskih organizatorjev kulturnih dogodkov z nerezidenčnimi nastopajočimi izvajalci.

Zato predlagamo, da se sistem v tej točki uskladi s splošno sprejeto stopnjo normiranih odhodkov v novem predlogu ZDoh-2, torej na 60%. Sicer drži, da lahko nerezidenti to stopnjo uveljavljajo po prvi alineji drugega odstavka 68. člena predloga, a je dokazno breme preloženo na nastopajoče izvajalce, kar je dodatno administrativno breme. Prav tako ni jasna procedura dokazovanja višine dohodka. Menimo, da bi bili zaradi izpostavljenih pomanjkljivosti večjemu delu nastopajočih izvajalcev avtomatsko priznani 30% normirani odhodki, kar, kot navedeno, predstavlja preveliko in nevzdržno povečanje davčnega bremena.

Prav tako menimo, da je nastopajočih izvajalcev, ki bi dejansko presegali omejitve iz prve in druge alineje tretjega odstavka 48. člena ZDoh-2, zelo malo, kar ne opravičuje postavljanja dodatnih administrativnih bremen na ostale izvajalce. Poleg tega bi se ob ohranitvi 68. člena v isti formulaciji kot do sedaj obdavčitev nastopajočih izvajalcev zavoljo zmanjšanja normiranih odhodkov iz 80% na 60% vseeno povečala.

V aktualnem Nacionalnem programu za kulturo (NPK) 2014 - 2017 je navedeno, da Slovenija stremi k večji izmenjavi umetnikov in k sodelovanju s tujimi ustvarjalci: »MK bo poleg tega ustvarilo pogoje za vzpostavitev mreže že obstoječih rezidenc v Republiki Sloveniji, jo sproti nadgrajevalo ter spodbujalo sodelovanje slovenskih in tujih umetnikov.« (NPK 2014 - 2017, str. 135) Ta cilj Nacionalnega programa za kulturo, in podobni cilji, ki spodbujajo mednarodno sodelovanje v prihajajočem NPK, bi bili lahko resno ogroženi, v kolikor bi se obdavčitev povečala tako drastično, kot je zapisano v predlogu MF.

Nevladne organizacije s področja kulture pogosto sodelujejo s tujimi izvajalci in dodatna davčna ali administrativna bremena bi lahko resno ogrozila izvedbo številnih javno sofinanciranih mednarodnih festivalov. Ker so slednji pogosto tudi glavne dejavnosti izpostavljenih organizacij, bi lahko bil ogrožen celo obstoj posameznih nevladnih organizacij, ki imajo pogosto status organizacije v javnem interesu v kulturi, in so kot takšne tudi financirane iz javnih virov, s tem pa bi bilo ogroženo delovanje kulturnega sektorja v celoti. Prav nevladne organizacije so namreč kljub dokazani kvaliteti programov nesorazmerno nizko financirane v primerjavi z javnimi zavodi, zato je še toliko pomembneje, da se jih skladno s prihajajočo Strategijo o razvoju nevladnih organizacij in prostovoljstva, v kateri država NVO priznava ključen pomen, dodatno administrativno ne obremenjuje.

Prav tako pa menimo, da v kontekstu Evropske unije, ki stremi h kulturnemu povezovanju, ni smiselno postavljati različnih pogojev za izvajalce iz različnih držav ter jih postavljati v neenakopraven položaj z domačimi izvajalci.

K 4. členu, ki spreminja 48.člen ZDoh-2

V drugi točki devetega odstavka se doda »z izjemo neprofitnih nevladnih organizacij.« Člen se po novem glasi:

(9) V prihodke po tretjem in šestem odstavku tega člena se štejejo:

1. v primerih iz osmega odstavka tega člena tudi:

- prihodki zavezanca, doseženi pred prenehanjem opravljanja dejavnosti,
- prihodki družbe, zavoda ali primerljive osebe po tujem pravu,
- prihodki osebe, ki je prevzela del podjetja zavezanca, in
- prihodki osebe, ki je prenesla podjetje ali del podjetja na zavezanca,

doseženi v obdobju iz tretjega in šestega odstavka tega člena, pri čemer se upoštevajo prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter

2. prihodki iz dejavnosti povezanih oseb z izjemo neprofitnih nevladnih organizacij, razen če zavezanec dokaže, da eden glavnih oziroma eden od glavnih razlogov za shemo poslovanja ni izpolnjevanje pogojev za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov ter gre za tehtne poslovne razloge.

Obrazložitev

48. člen v drugi alineji devetega odstavka uvaja določilo upoštevanja prihodkov povezanih oseb ob prihodkovnem pogoju za vstop v sistem normiranstva. Drži, da lahko posamezniki v individualnih primerih dokazujejo, da so z določeno osebo povezani iz tehtnih poslovnih razlogov, a je dokazno breme preloženo nanje. Določilo je v trenutni formulaciji

DRUŠTVO ASOCIACIJA
–društvo nevladnih organizacij in
samostojnih ustvarjalcev na
področju kulture in umetnosti

PISARNA
Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana

SEDEŽ
Metelkova 6, 1000 Ljubljana

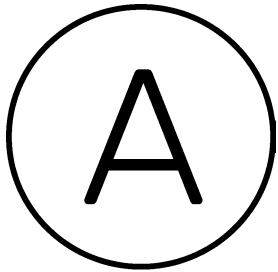
+386 (0)1 4341 244
+386 (0)51 773 611

info@asociacija.si
www.asociacija.si

DAVČNA ŠTEVILKA
38450666 (nismo dav. zav.)

MATIČNA ŠTEVILKA
1768875

TRR
SI56 61000 0014575 664
(pri DH d.d.)

S	O
---	---

C	I
---	---

A

C	I
---	---

J	A
---	---

nejasno in ni moč razbrati načina, kako bo potekalo izpostavljenost dokazovanje.

Poleg tega obstajajo povezane osebe, za katere menimo, da bi lahko bile iz določila izvzete že v predpisu in sicer gre za neprofitne nevladne organizacije. Neprofitna narava tovrstnih organizacij nakazuje na dejstvo, da se tovrstne organizacije primarno posvečajo svojemu zastavljenemu poslanstvu in jih je tudi s pravno računovodskih vidikov težko zlorabiti v namene, katere želi preprečiti obravnavana druga točka devetega odstavka 48. člena ZDoh-2.

Hkrati želimo ob tem poudariti dodaten vidik nevladnega kulturnega sektorja, ki je povečini sestavljen iz neprofitnih nevladnih organizacij, v katerih delujejo samozaposleni v kulturi. Pogosto so samozaposleni denimo ustanovitelji nevladnih organizacij, ki imajo določene prihodke, ki pa niso prihodki dotičnih samozaposlenih, saj je njihovo ustvarjanje vezano na druge pravne oblike (sp). Ker nevladne organizacije predstavljajo zelo pogosto obliko združevanja samozaposlenih v kulturi, bi slednje pomenilo, da bi številni samozaposleni v kulturi lahko bili obravnavani po izpostavljenem določilu, kar pa bi lahko dodatno ogrozilo njihov že tako slab finančni položaj. Naposled bi lahko v trenutni obliki imel izpostavljeni člen nasprotne učinke od siceršnje namere sprememb zakona, da se davčno razbremeni posameznike z nižjimi prihodki.

Ker menimo, da neprofitne nevladne organizacije zavoljo svoje narave dela in računovodskih ter davčnih določil ne morejo predstavljati resne systemske grožnje, ki jih obravnavana druga alineja devetega odstavka 48. člena ZDoh-2, hkrati pa to določilo predvideva potencialno dodatne administrativne obremenitve za samozaposlene v kulturi, predlagamo, da se slednji člen spremeni tako, da se uvede kolektivno izjemo, vezano na neprofitne nevladne organizacije.